

Zaaknummer:
Referentie:

Raadsvergadering d.d. 21 november 2017 agendapunt 10

Aan:

De Gemeenteraad

Vries, 19 oktober 2017

Portefeuillehouder:	Audit comité
Behandelend ambtenaar:	dhr JT Homans
Doorkiesnummer:	0592 – 266 662 / 670
E-mail adres:	j.homans@tynaarlo.nl
Bijlagen:	
	- Raadsbesluit (bijgevoegd)
	- Controleprotocol 2017 en bijbehorend normenkader (bijlage)

Onderwerp

Controleprotocol 2017

Gevraagd besluit

1. Het controleprotocol 2017 vaststellen;
2. Het normenkader voor 2017 vaststellen.
3. Instemmen met de kosten voor de accountantscontrole 2017 die ten laste komen van de Algemene Reserve (ARGI)

Wat willen wij hiermee bereiken?

Het controleprotocol heeft als doel nadere aanwijzingen te geven aan de accountant over de reikwijdte van de accountantscontrole, de daarvoor geldende normstellingen en de daarbij verder te hanteren goedkeuring- en rapporteringtoleranties voor de controle van de jaarrekening 2017 van de gemeente Tynaarlo.

Waarom komen we nu met dit voorstel?

De raad geeft de accountant per jaar opdracht de jaarrekening te controleren. Hiervoor stellen we een controleprotocol vast dat de accountant als leidraad gebruikt bij zijn tussentijdse (interim) controle en bij zijn finale controle van onze jaarrekening 2017. De uitvoering van beleid wordt ook getoetst aan de geldende regels en wetten. Hiervoor wordt ieder jaar het normenkader opgesteld, waarin de relevante wetgeving en ook gemeentelijke regelgeving is opgenomen. Het controleprotocol 2017 en het geactualiseerde normenkader ontvangt u als bijlage bij dit raadsvoorstel.

Controletoleranties

In het controleprotocol stelt de raad de controle- en rapporteringtoleranties voor het controlejaar vast. Er worden verschillende toleranties gehanteerd gericht op de goedkeuring van de jaarrekening en het jaarverslag. De goedkeuringstolerantie is, het bedrag dat de som van fouten in de jaarrekening of de onzekerheden in de controle aangeeft, die in een jaarrekening maximaal mogen voorkomen.

Rapporteringstolerantie

Ten behoeve van de controle van de jaarrekening 2017 wordt voorgesteld de rapporteringstolerantie vast te stellen op €75.000, conform voorgaand jaar. Dit wil zeggen dat afwijkingen groter dan €75.000 toegelicht dienen te worden. Het betreft hier zowel inkomsten als uitgaven en zowel over- als onderschrijdingen.

Specifieke onderzoeksvragen 2017

Ieder jaar kan de raad extra accenten t.b.v. de controle aan de accountant meegeven. Dit betreft vragen waaraan de accountant specifiek aandacht besteed. Het Auditcomité heeft in haar vergadering van 19 oktober 2017. het volgende accent besproken.

Investerings schoolgebouwen

De gemeente heeft budgetten beschikbaar gesteld voor de (ver)nieuwbouw van schoolgebouwen. Op dit moment zijn de eerste gebouwen gerealiseerd en wordt hard gewerkt aan (voorbereidingen en bouw) van de overige. De komende jaren vindt dit plaats. De gemeente stelt budgetten beschikbaar, het bouwheerschap ligt bij de scholen en uiteindelijk komende schoolgebouwen weer als investering / activa op de balans van de gemeente. Een goede beheersing en afspraken met betrekking tot de financiële bevoorschotting, de realisatie en budgetbeheer en de verantwoording en activering is daarom geboden.

De concrete vraag is: Biedt de administratieve organisatie met betrekking tot de realisatie van nieuwe schoolgebouwen voldoende zekerheden dat de schoolgebouwen binnen de afspraken gerealiseerd worden en zijn risico's die kunnen optreden voldoende afgedekt en maatregelen georganiseerd.

Manier van risicobeoordeling en bepalen noodzakelijk weerstandsvermogen bij grondexploitaties

De verkoop van kavels verloopt goed en de grotere grondexploitaties van de gemeente komen in een fase dat winstnemingen gerealiseerd kunnen worden. In de Najaarsnota 2017 wordt €2,5 miljoen als winstneming voorgesteld voor Ter Borch. Omdat grondexploitaties in een andere fase komen waarin een deel gerealiseerd is, ontstaat ook de vraag of dit invloed kan hebben op de manier waarop risico's worden beoordeeld. Mogelijk is het zo dat in deze fase, waarbij meer zicht gaat ontstaan op specifieke risico's in een plan (bijv. een onverkoopbare kavel), ook de manier waarop risico's worden berekend aangepast moet worden. De vraag is daarom of de huidige manier van risicobeoordeling (Monte Carlo en IFLO methode) houdbaar of is een andere methode passender.

De concrete vraag is: Wordt met de manier van risicobeoordeling en bepaling van de omvang van het weerstandsvermogen voldoende rekening gehouden met risico's die binnen grondexploitaties (in de fase dat realisatie vordert) kunnen plaatsvinden. Is de huidige methode van risicobeoordeling houdbaar of is er een methode die passender is?

Wat ging er aan vooraf

Het concept van het controleprotocol is besproken met het Audit comité op 19 oktober jl. Het Audit comité stelt voor het controleprotocol en het geactualiseerde normenkader vast te stellen.

Hoe informeren we verder?

In het voorjaar van 2018 worden de jaarstukken 2017 aan de raad voorgelegd.

Wanneer gaan we het uitvoeren?

De interim-controle wordt in november 2017 uitgevoerd. De jaarrekeningcontrole staat gepland in maart / april 2018

Hoe zijn de financiën opgebouwd?

De accountant heeft voorafgaand aan de controle voor 2017 een toelichting gegeven aan het audit comité over de werkzaamheden die voor 2017 moeten worden verricht. Door toegenomen werkzaamheden ten gevolge van de eisen die door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) worden gesteld aan accountantscontroles maakt BDO extra uren (tussen 100 en 150 uren). Al in 2016 is dit geconstateerd maar dat heeft over 2016 niet geleid tot het indienen van een meerwerk rekening achteraf. Nu , voorafgaand aan de controle, heeft de accountant aangegeven deze kosten wel in rekening te brengen voor 2017. De totale kosten van de controle voor 2017 worden daarmee € 50.000. Ten opzichte van de begroting is in 2017 een extra last van € 15.000 te verwachten, die ten laste komt van de Algemene Reserve (ARGI).

Namens het audit comité,

E.B.A. Hageman

Voorzitter

Raadsbesluit nr. 10

Betreft:

Controleprotocol 2017

De raad van de gemeente Tynaarlo;

gelezen het voorstel van het Auditcomité

gelet op ex artikel 213 Gemeentewet en de "Controleverordering gemeente Tynaarlo"

B E S L U I T:

1. Het controleprotocol 2017 vast te stellen.
2. Het normenkader voor kennisgeving aan te nemen.
3. In te stemmen met de kosten voor de accountantscontrole 2017 die ten laste komen van de Algemene Reserve (ARGI)

Vries, 21 november 2017

De raad voornoemd,

drs. M.J.F.J. Thijsen, Voorzitter

J.L. de Jong, griffier